

THỰC TRẠNG CÁC YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG TỚI CÔNG TÁC HUẤN LUYỆN ĐỘI TUYỂN BÓNG RỔ SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH DOANH VÀ CÔNG NGHỆ HÀ NỘI

Phạm Đức Toàn*
Nguyễn Văn Khánh**

Tóm tắt:

Thông qua các phương pháp nghiên cứu khoa học thường quy tác giả đã đánh giá được thực trạng các yếu tố ảnh hưởng tới công tác huấn luyện đội tuyển Bóng rổ sinh viên Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội thông qua các mặt: Kế hoạch huấn luyện; đội ngũ giảng viên, huấn luyện viên; công tác tuyển chọn thành phần đội tuyển; công tác kiểm tra và đánh giá. Kết quả nghiên cứu đã cho thấy sự quan tâm của lãnh đạo Nhà trường, song kế hoạch huấn luyện còn nhiều hạn chế, công tác kiểm tra đánh giá chưa toàn diện và khách quan.

Từ khóa: Yếu tố ảnh hưởng, đội tuyển Bóng rổ, Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội.

The situation of factors affecting the training in the Student Basketball Team at Hanoi University of Business and Technology

Summary:

Through regular scientific research methods, the topic has assessed the current situation of factors affecting the training in the student basketball team at Hanoi University of Business and Technology through various aspects: Training plan; teaching staff, coaches; the member selection; inspection and evaluation.

Keywords: Influencing factors, Basketball team, Hanoi University of Business and Technology.

ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong những năm qua, công tác đào tạo và huấn luyện cho Đội tuyển Bóng rổ sinh viên của Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội đã đạt được một số kết quả nhất định. Bên cạnh những nguyên nhân tích cực như: Sự ủng hộ của lãnh đạo nhà trường, cơ sở vật chất, trang thiết bị dụng cụ tập luyện, đội ngũ giảng viên, huấn luyện viên... thì kế hoạch huấn luyện vẫn còn nhiều hạn chế, dẫn tới tác dụng chưa rõ rệt đối với sinh viên trong quá trình tập luyện. Đánh giá thực trạng các yếu tố ảnh hưởng tới công tác huấn luyện đối với Đội tuyển Bóng rổ sinh viên Nhà trường là căn cứ quan trọng để đề xuất và ứng dụng các bài tập chuyên môn khoa học, giúp nâng cao hiệu quả huấn luyện và thi đấu của đội tuyển.

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Trong quá trình nghiên cứu chúng tôi đã sử dụng các phương pháp sau: Phương pháp tham khảo tài liệu, phương pháp phỏng vấn, phương

pháp quan sát sư phạm và phương pháp toán học thống kê.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

1. Sự quan tâm của lãnh đạo Nhà trường đối với Đội tuyển Bóng rổ sinh viên Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội

Chủ trương của Nhà trường cho thành lập các đội tuyển thể thao SV, trong đó có môn Bóng rổ, là quyết định đúng đắn, tạo điều kiện thuận lợi cho công tác đào tạo cũng như xây dựng và phát triển hoạt động thể thao trong Nhà trường. Thành viên đội tuyển được thay đổi hàng năm là cơ hội cho tất cả sinh viên phấn đấu, nâng cao thành tích học tập, đặc biệt là kết quả học tập môn Bóng rổ để được đứng trong thành phần đội tuyển nhà trường. Việc tập luyện được tổ chức thường xuyên trong suốt cả năm học. Theo quy định 2 buổi/tuần đã tạo điều kiện quan trọng để mỗi sinh viên trong thành phần đội tuyển tập luyện tích cực, nâng cao thành tích của bản thân cũng như toàn đội trong suốt quá trình học tập tại trường.

*TS, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh

**ThS, Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội

Sự quan tâm của Nhà trường đối với Đội tuyển Bóng rổ sinh viên thể hiện ở sự đầu tư kinh phí phục vụ cho công tác tập luyện cũng như tham gia thi đấu các giải của trường và của ngành tổ chức được thể hiện ở những số liệu thống kê tại bảng 1.

Qua bảng 1 cho thấy: Kinh phí bồi dưỡng cho Đội tuyển Bóng rổ sinh viên được cung cấp đầy đủ theo quy định đã ban hành đã tạo ra nguồn động viên mạnh mẽ để thành viên đội tuyển Bóng rổ hăng hái tập luyện nâng cao trình độ chuyên môn.

Bảng 1. Kinh phí của Nhà trường dành cho Đội tuyển Bóng rổ sinh viên Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội giai đoạn 2014 – 2018

Năm học	Bồi dưỡng luyện tập (triệu đồng)	Kinh phí thi đấu (triệu đồng)
2014 - 2015	10	15
2015 - 2016	11	17
2016 - 2017	12	18
2017 - 2018	15	20

2. Thực trạng đội ngũ giảng viên TDTT đang giảng dạy và huấn luyện tại Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội

Vai trò của người giảng viên nói chung và người giảng viên môn Bóng rổ nói riêng là rất quan trọng, họ là người trực tiếp giảng dạy, huấn luyện và truyền thụ cho sinh viên kiến thức và kỹ năng về chuyên môn TDTT cũng như các hoạt động khác. Kết quả điều tra được trình bày trong bảng 2.

Kết quả điều tra cho thấy số lượng và trình độ của đội ngũ giảng viên tham gia giảng dạy và huấn luyện tại Bộ môn Giáo dục thể chất Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội có 07 giảng viên, trong đó có 06 giảng viên nam chiếm tỷ lệ 85.7 %; Số giảng viên tốt nghiệp Đại học TDTT chính quy 7/7 chiếm tỷ lệ 100%; Số giảng viên có trình độ thạc sĩ TDTT 7/7 đạt 100%. Mặc dù Bộ môn chỉ có 1 giảng viên làm công tác huấn luyện chuyên môn Bóng rổ, song hầu hết các giảng viên trong Bộ môn đều sẵn sàng tham gia

góp ý vào công tác tuyển chọn và huấn luyện để đội tuyển ngày càng phát triển. Kết quả cho thấy với trình độ đội ngũ giảng viên hiện nay đạt chuẩn 100% về trình độ theo qui định.

3. Thực trạng lực lượng vận động viên Đội tuyển Bóng rổ sinh viên Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội

Công tác tuyển chọn Đội tuyển Bóng rổ sinh viên luôn được Bộ môn giáo dục thể chất quan tâm và có sự thay đổi thường xuyên theo từng năm học. Trước hết là thông qua giảng viên giảng dạy để phát hiện và giới thiệu, sau đó là căn cứ vào thành tích thi đấu thông qua các giải nội bộ của Trường để tuyển chọn sinh viên vào Đội tuyển. Vì vậy, hiệu quả tuyển chọn phụ thuộc vào số lượng sinh viên có chuyên môn đăng ký thi và trúng tuyển vào trường hàng năm. Số lượng thành viên đội tuyển được tập trung là 12 sinh viên, song lực lượng chủ yếu vẫn tập trung cho đối tượng phong trào (7 - 8 sinh viên).

Bảng 2. Thực trạng đội ngũ giảng viên TDTT đang giảng dạy và huấn luyện tại Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội

Chỉ số TT	Giới tính		Trình độ chuyên môn				Giảng viên chuyên ngành Bóng rổ	ĐH TDTT chính quy	Giảng viên chính
	Nam	Nữ	Đại học	Thạc sĩ	NCS	Tiến sĩ			
Số lượng 07	6	1	7	5	2	0	1	7	2
Tỷ lệ %	85.70	14.20	100	71.40	28.50	0.00	14.20	100	28.50

Bóng rổ hiện đang phát triển mạnh mẽ trong các trường đại học nói chung và Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội nói riêng

4. Thực trạng công tác xây dựng kế hoạch huấn luyện Đội tuyển Bóng rổ sinh viên Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội

Căn cứ vào quy định của Trường cũng như thực tế kế hoạch học tập của sinh viên, kế hoạch huấn luyện Đội tuyển Bóng rổ sinh viên được xây dựng dựa vào thời gian là 40 tuần/năm và chia đều cho 2 học kì (20 tuần/1 kì). Mỗi tuần có 2 buổi tập, mỗi buổi 2 giờ, tương ứng với một giáo án tập luyện. Kế hoạch huấn luyện Đội tuyển Bóng rổ sinh viên Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội được trình bày tại bảng 3.

Qua bảng 3 cho thấy: Hình thức và nội dung của kế hoạch huấn luyện chưa xây dựng theo các giai đoạn huấn luyện. Về lý luận, kế hoạch huấn luyện bao gồm 3 giai đoạn, ứng với mỗi giai đoạn cần đặt ra những yêu cầu và mục tiêu cụ thể. Do vậy, với hình thức và nội dung của kế hoạch huấn luyện được Bộ môn giáo dục thể chất xây dựng như trên chưa thể xác định được những yêu cầu và mục tiêu của từng giai đoạn huấn luyện cụ thể.

Nội dung huấn luyện chưa thể hiện rõ rệt được các nguyên tắc huấn luyện. Cụ thể: Chưa thể hiện rõ được nguyên tắc tăng dần, nguyên tắc tính kế thừa trong các giai đoạn huấn luyện. Với kế hoạch này các giảng viên, HLV chưa có

đủ căn cứ khoa học để xây dựng giáo án huấn luyện, vì vậy chắc chắn sẽ ảnh hưởng không nhỏ đến chất lượng công tác huấn luyện đội tuyển.

5. Thực trạng công tác kiểm tra và đánh giá hiệu quả công tác huấn luyện Đội tuyển Bóng rổ sinh viên Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội

5.1. Thực trạng các nội dung kiểm tra

Các nội dung kiểm tra cụ thể như sau:

Test 1: Ném phạt 20 lần (SLVR)

Test 2: Dẫn bóng quá đà móc xuôi, ngược 20 lần (SLVR)

Test 3: Cầm bóng qua người 20 lần (10 - thuận, 10 - chéo) (SLVR)

Test 4: Dẫn bóng quay 360° đổi tay 1 lần x 28m (s)

Test 5: Chạy 100 lần x 20m (p)

Qua 5 test trên chúng tôi nhận thấy, nội dung kiểm tra định kì đối với Đội tuyển chỉ tập trung vào một số kĩ, chiến thuật nhất định, chưa mang tính toàn diện. Đặc biệt là chưa có các test phản ánh yêu cầu về thể lực phải đảm bảo cho thành viên đội tuyển có khả năng thi đấu tốt trong những tình huống căng thẳng kéo dài khi tham gia các giải đấu. Chính vì vậy mà số lượng test, nội dung và thời gian kiểm tra cần phải điều chỉnh phù hợp với những yêu cầu và mục tiêu các giai đoạn của kế hoạch huấn luyện.

4.2. Thực trạng đối với các tiêu chuẩn đánh giá

Căn cứ vào thành tích kiểm tra, HLV thường đánh giá VĐV theo 5 mức sau: Tốt, khá, trung bình, yếu, kém. Kết quả đánh giá dựa vào bảng tiêu chuẩn sau:

Bảng 4. Tiêu chuẩn kiểm tra đánh giá vận động viên Đội tuyển Bóng rổ sinh viên Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội

TT	Nội dung kiểm tra	Giới tính	Điểm									
			Tốt		Khá		Trung bình		Yếu		kém	
			10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
1	Ném phạt 20 lần (SLVR)	-	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6
2	Dẫn bóng quá đà móc xuôi, ngược 20 lần (SLVR)	-	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9
3	Cầm bóng qua người 20 lần (10 - thuận, 10-chéo) (SLVR)	-	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7
4	Dẫn bóng quay 360° đổi tay 1 lần x 28m (s)	Nam	18''	19''	20''	20''30	21''	21''30	22''	22''30	23''	23''30
		Nữ	20''	21''	22''	22''30	23''	23''30	24''	24''30	25''	25''30
5	Chạy 100 lần x 20m (p)	Nam	8'	8'30	9'	9'30	10'	10'30	11'	11'30	12'	12'30
		Nữ	9'10	9'40	10'10	10'40	11'10	11'40	12'10	12'40	13'10	13'40

công tác kiểm tra đã phân loại, cũng như đánh giá được trình độ của từng VĐV, giúp HLV có được cái nhìn tổng thể về đội tuyển để đưa ra những thay đổi kịp thời trong từng giai đoạn huấn luyện.

Bên cạnh đó, theo lý thuyết huấn luyện trình độ tập luyện của VĐV được đánh giá thông qua 5 tiêu chí đó là: Chức năng, thể lực, kỹ thuật, chiến thuật và tâm lý. Như vậy, nội dung kiểm tra đánh giá hiệu quả công tác huấn luyện như trên mới chỉ đánh giá được các yếu tố về thể lực, kỹ thuật và chiến thuật; Còn yếu tố về chức năng và tâm lý thi đấu của VĐV chưa được quan tâm. Điều này sẽ làm giảm đáng kể tính chính xác của kết quả đánh giá công tác huấn luyện.

KẾT LUẬN

Lãnh đạo Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội luôn quan tâm và tạo điều kiện cho công tác huấn luyện Đội tuyển Bóng rổ sinh viên. Kế hoạch huấn luyện năm xây dựng còn hạn chế, chưa phân chia các giai đoạn huấn luyện, chưa thể hiện rõ được tính tăng dần,

Qua thực tế bảng 4 cho thấy: Kết quả kiểm tra đánh giá phân loại trình độ của VĐV Đội tuyển Bóng rổ sinh viên theo bảng tiêu chuẩn trên chúng tôi nhận thấy: Bảng tiêu chuẩn đánh giá bước đầu đã đảm bảo được tính khách quan, tính khoa học trong quá trình đánh giá. Cụ thể,

tính liên tục, kế thừa của quá trình huấn luyện.

Nội dung kiểm tra đánh giá hiệu quả công tác huấn luyện chưa đảm bảo tính toàn diện, dẫn tới kết quả đánh giá chưa đảm bảo tính chính xác và khách quan.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Phi Hải (2010), *Tuyển chọn vận động viên Bóng rổ*, Nxb TDTT.
2. Nguyễn Toán, Phạm Danh Tôn (2006), *Lý luận và phương pháp thể dục thể thao*, Nxb TDTT, Hà Nội.
3. Nguyễn Văn Trung (2003), *Giáo trình Bóng rổ*, Nxb TDTT.
4. Nguyễn Đức Văn (2000), *Phương pháp thống kê trong TDTT*, Nxb TDTT, Hà Nội.

(Bài nộp ngày 6/10/2020, phản biện ngày 26/10/2020, duyệt in ngày 4/12/2020)
 Chịu trách nhiệm chính: Phạm Đức Toàn;
 Email: ductoansport@gmail.com)